

نمایشگاه

«طلایه داران خطه خط»

در موزه هنرهای معاصر

نمایشگاه مروری بر یکصد سال تحولات خوشنویسی ایران از دوره قاجار تا اوایل دهه ۵۰) با عنوان «طلایه داران خطه خط»، از امروز شنبه ۲۲ مهر در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می شود. به مناسبت هفته خوشنویسی، نمایشگاه مروری بر یکصد سال تحولات خوشنویسی ایران ومنتخبی از آثار گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران، موزه خوشنویسی ایران و انجمن خوشنویسان ایران به کیوریتوری امیرعباس نصیری، ساعت ۱۶ امروز شنبه

در گفت وگو با اسرافیل شیرچی، هنرمند خوشنویس بررسی شد

دیپلماسی با خوشنویسی

بهمن لوسانی
آگروه فرهنگ و هنر

به درازای تاریخ این سرزمین، خطوط اسلامی که در ایران به اعتنا رسیدند و سبب زایش خطوط ایرانی شدند، امروز سرزمین‌های اسلامی را در نورددیدند و به نوعی خطوط هنرمندانه ایرانی امروز شناسه کلام و حی برای اسلام است. اسرافیل شیرچی یکی از هنرمندان بنام ایرانی است که آثارش در سرزمین‌های اسلامی طرفداران خود را دارد و این روزها به‌عنوان استاد مدعو در نخستین بی‌ینال خوشنویسی دبی که در موزه اتحاد برپاست، حضور دارد. این هنرمند خوشنویس ایرانی که در گستره بین‌الملل شکسته نستعلیق‌های او بسیار شهرت دارد و یکی از آثار متاخر او نیز در این بی‌ینال به نمایش درآمده‌است، چنین رویدادهای هنری را باعث تقویت روابط اسلامی و نوعی دیپلماسی برای ارتباط بین ملت‌ها می‌داند. به همین مناسبت گفت‌وگویی با اسرافیل شیرچی داشتیم که در ادامه می‌خوانید.

۹۱ حضور در بی‌ینال موزه اتحاد و برگزاری کارگاه آموزشی برای هنرمندان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در این سه دهه اخیر به دلیل ارتباط جهان اسلام با خط و خوشنویسی، زمینه گسترش هنر و فرهنگ در کشورهای مسلمان فراهم شده و سبب شده من با بسیاری از هنرمندان سایر کشورهای ارتباط داشته باشم و هر بار دوستان خوشنویس از اقصی نقاط دنیا از مصر تا ترکیه، هند، پاکستان، بحرین، عمان، قطر و امارات را در رویدادهای هنری ببینم و این‌گونه راه گفت‌وامی هنر فراهم شد. بالاخره من از سرزمین حافظ، مولانا، فردوسی و با بیش از ۸۰۰۰ سال تاریخ می‌آیم که خط در آن ریشه دارد و بسیاری از هنرمندان منطقه دوست دارند که با خطوط ایرانی و فرهنگ و هنر ما آشنا شوند.

۹۲ شما براساس تخصصی که در زمینه شکسته نستعلیق دارید، در این رویداد هنری شرکت کردید؟

هنرمندان منطقه نسبت به خطوط ایرانی بسیاری دارند، به‌ویژه شکسته نستعلیق که در میان خطوط ایرانی، موزون و طبع موسیقایی بیشتری دارد. این مسأله باعث گرایش بیشتر هنرمندان مسلمان به این خط شده‌است. البته نباید فراموش کنیم شکسته نستعلیق با شعر و معماری کهن ایرانی نیز همخوانی دارد و رقص و رهایی این خط سبب شده در سراسر دنیا طرفدار داشته باشد. از این موضوع هم نباید بگذریم که در این مدت کروناوی که ارتباطات هنرمندان قطع بود، افرادی که اهل اندیشه و هنر بودند یک سفر ذهنی را آغاز کردند و کمی از آن حالت یکپارختی کار مداوم و تمرین و نمایشگاه‌ها دور شدند و فرصتی برای سفر به نهان خود، هنر، فرهنگ و اندیشه‌های متعالی پیدا کردند.

۹۳ خاستگاه هنر متکی بر ارتباط است. شما به‌عنوان یک هنرمند فکر می‌کنید هنر خوشنویسی چه توانایی‌هایی برای این ارتباط به‌ویژه در سرزمین‌های اسلامی دارد؟

معتمد اگر قرار است به

۲۲ مهر در موزه هنرهای معاصر تهران افتتاح می شود.در نمایشگاه طلایه داران خطه خط بیش از صد اثر از ۷۰ هنرمند ازجمله اسدا... شیرازی، ملک محمد قزوینی، علی محمد اصفهانی، عبدالحسین قزوینی، محمدرضا کلهر، میرزا غلامرضا اصفهانی، میرزا کاظم طهرانی، میرحسین خوشنویس یاشی، مهدی شریف شیرازی، محمد ساوجبلاغی، محمدحسین عمادالکتاب، حسین مخصوص، علی مخصوص، علی منظوری،

عباس منظوری، تقی حاتمی، علی اکبر کاوه، علی آقاحسینی، ابراهیم بوذری، سیدحسن میرخانی، سیدحسین میرخانی، احمد معصومی نجفی زنجانی، حسین زنده رودی، اصغر بوذری، رضا مافی، اویس وفسی، علی ایریشمکار، حسین کاشیان، عبدا... فرادی و ... به نمایش گذاشته می شود.علاقه مندان می توانند تا ۲۸ مهر به جز دوشنبه از ساعت ۹ تا ۱۸ از نمایشگاه طلایه داران خطه خط در موزه هنرهای معاصر تهران دیدن کنند.

قول شیخ محمد المر، شاعر و چهره هنری برجسته امارات، کسی که در خط به اجتهاد می‌رسد، می‌تواند نوآوری کند. معتقدم ریشه‌های خط چنان بزرگ و محکم است که نوآوری در این عرصه باید با احتیاط بسیار انجام شود. خود من هم هنوز برای نوآوری به این موضوع توجه دارم. مثلاً من از دوران کودکی به دلیل لکت زبانی که داشتم به نقش کردن روی آوردم و حرف‌های درونم را به صورت خط روی کاغذ پیاده کردم. این خطوط آرام آرام موسیقایی شد و جان گرفت و در آناتومی و ریتم حرکات خط خودش را نشان داد یا من به دلیل شناختی که از نقاشی دارم، جدا از خطوط در زمینه اثرم هم رنگ و لعاب اقلیمی را که زیست کردم، بازنمایی می‌کنم. به نظر من نسل جوانی که امروز آگاهانه دارد کار می‌کند و مبانی و مفردات خط را یاد گرفته و به‌وفای یک دستان به حوض صفویه است و دست دیگریز به مدرنیته، موفق‌تر از کسانی هستند که ناآگاهانه نوآوری مدین می‌کنند. برای مدرن کار باید اطلاعات دقیقی از هنر کلاسیک داشته باشید، شاید بدون آگاهی از هنر کلاسیک، اتفاقاتی در خلق اثر بیفتد اما برای پیشرفت باید حتماً با آثار قدما آشنا شد.

۹۴ یا توجه به این‌که با نسل جوان ایرانی و برخی هنرمندان جوان خارجی در ارتباط هستید، آینده خوشنویسی را چگونه می‌بینید؟

هنرمندان نسل جوان که با آنها در ارتباط هستم، بسیار باهوش و دانا هستند. من به نسل جوان بسیار امید دارم چرا که این نسل متصل است به دانایی‌ها و دریای بی‌کران تصویرها، رنگ‌ها، آنالیزها، طراحی‌ها و... و به راحتی می‌تواند در فضای مجازی از اتفاقات و آثار صدها نمایشگاه در جهان قرار بگیرد چیزی که در دوران ما نبود. اما همیشه در هرجا به جوانان توصیه می‌کنم کار اشتراکی و اجتماعی را فراموش نکنند. متأسفانه در هنر خطاطی کار اشتراکی کم اتفاق می‌افتد و من در همین بی‌ینال و کارگاهی که داشتم به هنرمندان امراتیی توصیه کردم از کار اشتراکی برای اعتلای هنر خود بهره بگیرند و هیچ‌گاه به عزت خوشنویسی پناه نبرند. اگرچه خط حال خود را دارد و شما در تنهایی می‌توانید متیق و آفرینش کنید اما از فعالیت‌های نمایشگاهی و گردهمایی‌ها نباید بپرهیزید؛ زیرا در یک فضای نمایشگاهی شما با انتقال تجربه روبه‌رو هستید.

برش

انتقال تجربه با نمایشگاه‌های خارج از کشور

من در دهه گذشته نمایشگاه‌های مختلفی در دنیا داشتم و به علت وجه تمایز هنر خوشنویسی با هنر غرب اصولا این نمایشگاه‌های خارج از کشور با استقبال خوبی مواجه شدند. بر اساس تجربه‌ای که دارم و بخشی از جامعه هنری در دنیا کارهایم را دیده‌اند، من فکر می‌کنم آنها به هنر ایرانی که دیده‌ام و می‌گوшند از مجموعه‌های خط و نقاشیخط

یا سایر هنرهای ایرانی استفاده کنند. روح تفرلی که در آثار خاصه ایرانی‌ها هست و تخریب نشده، برای جامعه جهانی حال خوبی را ایجاد می‌کند مثل خط شکسته نستعلیق و دیگر خط‌ها. برای همین ما می‌توانیم با ارائه و انتقال تجربه به کشورهای منطقه که مشترکات فرهنگی با ما دارند، در همه ابعاد هنری، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی استفاده کنیم؛ زیرا دیپلماسی فرهنگی و هنری امروز می‌تواند بسیاری از مشکلات کشور را رفع کند.

تجسمی

A R T

شنبه ۲۲ مهر ۱۴۰۲ ■ شماره ۶۶۰۵

پرسه در کوچه‌های مجازی

عطیه عیار آگروه فرهنگ و هنر

زبان ارتباط با دنیا

۱۳۱ پرده اول: امان از سیستم آموزشی ایران

یکی از بحث‌هایی که در آموزش زبان خارجی در کشور مامطرح می‌شود، ناکارآمدی روش‌ها و دروس مدارس است. دانش‌آموز ایرانی بعد از نزدیک شش سال خواندن دو زبان انگلیسی و عربی، در نهایت بدون مهارتی در مکالمه فارغ‌التحصیل می‌شود. نهایت تلاش این دانش‌آموزان در یادگیری واژگان و قواعد زبان‌های خارجی برای تست‌های کنکور و بالا بردن درصد و نمره کنکور است. این در حالی است که در بسیاری از کشورها، دانش‌آموزان در پایان دوره دبیرستان، حداقل یک زبان به‌جز زبان رسمی کشورشان بلد هستند.

۱۳۲ پرده دوم: طرح سؤال

دو سال پیش که رژیم غاصب تصمیم به پیشروی در بیت‌المقدس و پاکسازی محله‌ها از فلسطینی‌ها کرد، چند دختر و پسر جوان فلسطینی را در اینستاگرام پیدا کردم که تمام مدت در حال روتنگری و پخش گزارش زنده از شرایط محله‌شان بودند. از تاریخ ورود مهاجران یهود، هجوم نظامی آنها و غصب زمین‌های فلسطینی گفتند. کشتار و سرکوب را با فیلم و عکس و نقشه‌های قدیمی نشان دادند. در اینستاگرام لایو برگزار می‌کردند. یکی دو نفرشان که معروف‌تر بودند با بی‌بی‌سی و سی‌ان‌ان مصاحبه کردند و نکته قابل توجه این که همه این لایوها و مصاحبه‌ها به زبان انگلیسی بود. چه منا و محمد کرد، خواهر و برادر ساکن محله شیخ جراح و چه لیلادختر خبرنگار ساکن غزه، هر دو با تسلط کامل انگلیسی حرف می‌زدند. در حالی که می‌دانیم شرایط تحصیل برای آنها به‌راحتی بچه‌های ما نیست، پس چطور به این خوبی زبان خارجی بلدند؟ چرا فرزندان ما که در مقایسه با آنها در فاه هستند، هیچ وقت نمی‌توانند به گرد پای آنها برسند؟

۱۳۳ پرده سوم: اصل احتیاج

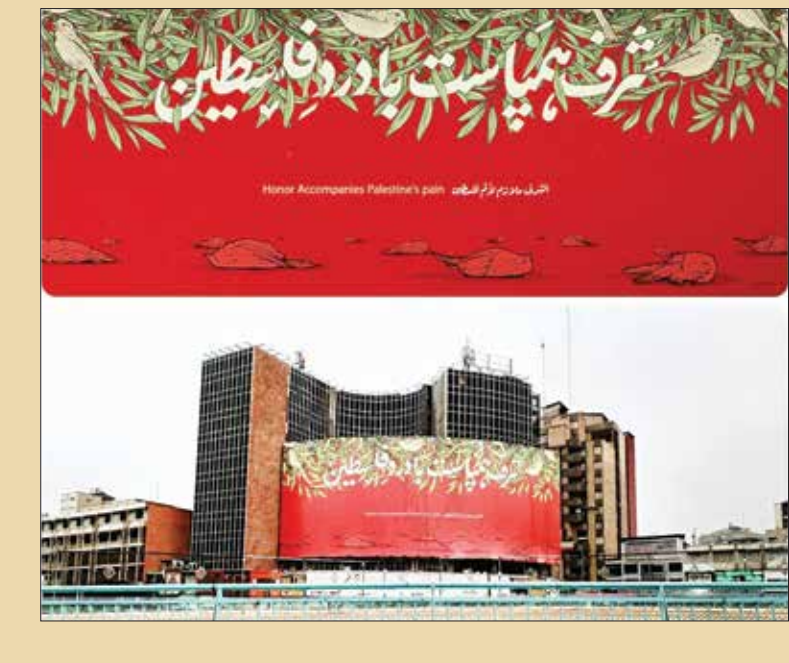
برخلاف آنچه از این متن برمی‌آید، هدف تخریب و تخطئه سیستم آموزشی یا دانش‌آموزان نیست. این‌که چرا نوجوانان و جوانان بسیاری از کشورها در پایان دوره تحصیل حداقل یک زبان خارجی غیر از زبان رسمی یا مادری خود بلدند، به عوامل مختلفی بستگی دارد. مثلاً کشورهایی که صنعت گردشگری فعالی دارند، خواه‌ناخواه در برخورد‌های مکرر با توریست‌ها مجبور می‌شوند زبان انگلیسی یا فرانسه را بیاموزند.

در بسیاری از کشورهای آفریقایی هر شهر یا روستا متعلق به یک قبیله است و زبان مورد استفاده از این شهر تا شهر بغلی فرق می‌کند. این معضل تعدد زبان‌ها با تعیین یک یا دو زبان رسمی به‌عنوان زبان مشترک همه اهالی این کشور حل می‌شود اما وقتی در یک کشور با منطقه تعدد زبانی باشد، تولید محتوای ادبی، هنری و علمی را هم تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. گویشور زبان الف نمی‌تواند داستان، شعر یا مقاله علمی گویشور زبان ب را بفهمد. از طرفی اغلب این کشورها مستعمره بودند و چند ۱۰ سال زبان رسمی و اول‌شان زبان کشور استعمارگر بوده است. در نتیجه محتواهای قدیم و جدید به زبان کشوری استعمارگر تولید شده‌اند. نسل جوان این کشور برای تحصیل، سفر، مطالعه و حتی تفریح نیازمند این است که یک زبان خارجی مثل انگلیسی یا فرانسه را بیاموزد. از طرف دیگر، وقتی صنعت تولید فیلم، سریال یا انیمیشن کشوری قوی نباشد، لاجرم این محصولات را به زبان اصلی نمایش می‌دهد. افرادی که از دوران کودکی در معرض این تولیدات رسانه‌ای بوده‌اند، زبان مربوط را موازی با زبان مادری می‌آموزند و در نوجوانی و جوانی به خوبی از آن بهره می‌برند.

برای خواندن ادامه با داکت اسکن کنید

قاب

دیوارنگاره جدید میدان ولیعصر (عج) رونمایی شد

طرح دیوارنگاره میدان ولی‌عصر(عج) شهر تهران روز گذشته ۲۱ مهرماه با عنوان «درد فلسطین» و با شعار «شرف همیاست با درد فلسطین» برای همدردی با مردم مظلوم فلسطین رونمایی شد.

این دیوارنگاره با طراحی گرافیک دانیال فرخ و طراحی نوشتار مجتبی حسن‌زاده اثری از خانه طراحان انقلاب اسلامی است که به همت سازمان هنری رسانه‌ای اوج رونمایی و نصب شده است. ۱۶ مهرماه نیز طرح دیوارنگاره میدان ولی‌عصر(عج) شهر تهران با توجه به انجام عملیات مردم فلسطین علیه رژیم صهیونیستی با عنوان «طوفان الاقصی» با طراحی گرافیک صالح کوشکی به همت خانه طراحان انقلاب اسلامی و سازمان هنری رسانه‌ای اوج رونمایی و نصب شد.

رویداد

برپایی ۳ نمایشگاه تجسمی در خانه هنرمندان

نمایشگاه طراحی ساخت عروسک و دو نمایشگاه عکس از روز گذشته (جمعه ۲۱ مهر) ساعت ۱۷ در گالری‌های این مجموعه افتتاح شدند و تا هشتم آبان ۱۴۰۲ میزبان علاقه‌مندان خواهند بود.

نمایشگاه عکس‌های اسحاق آقایی با عنوان «دار پای خورشید را به خانه باز می‌کند» در گالری تابستان و نمایشگاه عکس‌های زاله بهرامی با عنوان «تاو» در گالری استاد ممیز افتتاح شد. همچنین نمایشگاه طراحی ساخت عروسک اثر زهرا شافانی با عنوان «بیرون سیرک» نیز در گالری زمستان افتتاح شد. در بخشی از توضیح نمایشگاه بیرون سیرک آمده است: «زمانی که دلقکی از ذهن ما بیرون می‌آید نمی‌توانیم آن را با آن دماغ بزرگ قرمز و رنگ‌های تند نبینیم. دلقک، همیشه خوشحال نیست یا قرار نیست همیشه ما را بخنداند. مفهوم دلقک، پیچیده در طنز است و این طنز، زاده آگاهی است. آگاهی‌ای ورای جریان نمایش و حتی آگاهی‌ای ورای جریان‌های اجتماعی.» علاقه‌مندان برای بازدید می‌توانند روزهای یکشنبه تا جمعه از ساعت ۱۴ تا ۲۰ به گالری‌های خانه هنرمندان ایران مراجعه کنند.

باغ هنر میزبان «نارون پلاک ۱۱»

۷۰ اثر در حوزه‌های نقاشی، عکاسی و نگارگری توسط سحر فتح‌الهی از ۵۵ هنرمند سراسر ایران در قالب نمایشگاهی با عنوان نارون پلاک ۱۱ گردآوری شده تا در معرض دید عموم قرار بگیرد. نارون پلاک ۱۱ یازدهمین نمایشگاه از مجموعه نارون است که آثاری از هنرمندان

۱۶ تا ۷۵ سال در آن حضور دارد. مریم ایراندوست، شوکا احمدی، امینه آزادی، ملیکا اکبری، مریم ابوالقاسمی، الهه اسلامی فر، راضیه ایزای، امیرحسین بهرامی، شقایق بهرامی، سمانه یزغانی، محمدحسین بلوکات، محمد پنهانی، بهاره بازانی، مریم جعفری، مهدی چودکی، نرگس حیدری، غزاله خانی، فرزاد خواجه، نوشین رعیت، سروناز ریخانی، فرانک رضایی، مهناز رحیمی، سحرزبردست، زینب سامعی، مهروزش سعیدی‌نیا، سبا سیفی، حمیدرضا سلگی، شهرزاد شاهرخی، فریبا صمدی، مریم طهمورثی و...از جمله هنرمندانی هستند که آثارشان در این نمایشگاه در معرض دید عموم قرار می‌گیرد.

این نمایشگاه که پنجشنبه ۲۰ مهر از ساعت ۱۶ الی ۱۸ در گوشه باغ هنر افتتاح شد تا ۲۵ مهرماه از ساعت ۹ الی ۱۷ دایر است.